

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

9 februari 2021

Kenmerk

Z/21/004762 / D/21/004862

Portefeuillehouder

Victor Molkenboer

Portefeuille

Openbare Orde en Veiligheid

Opsteller

Wijk, Margret van

Onderwerp

12-maandsrapportage veiligheidsbeeld 2020 / ontwikkeling criminaliteitscijfers gemeente Woerden

Kennisnemen van

Het gemeentelijk veiligheidsbeeld over het jaar 2020, en de duiding van de geregistreerde veiligheidscijfers.

Inleiding

In januari wordt door de politie een duiding gegeven van de geregistreerde veiligheidscijfers van het voorgaande jaar. Bijgaand treft u deze cijfers en duiding aan voor de gemeente Woerden.

Regionaal beeld veiligheidscijfers Midden-Nederland

De totale geregistreerde criminaliteit in Midden-Nederland is in 2020 met -3% gedaald ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.

Woerdense veiligheidscijfers

In 2020 is het totaal aantal geregistreerde misdrijven in Woerden met +13% gestegen ten opzichte van 2019. De gemeente Woerden scoort daarmee ongunstiger dan de gemiddelde regionale ontwikkeling (-3%).

- Opvallende dalers in Woerden zijn vormen van veel voorkomende criminaliteit. Zakkenrollen (-14%), vernielingen (-12%) en brom-, snor-, fietsendiefstal (-18%) bevinden zich alle drie op het laagste niveau sinds 2017. Deze daling heeft voornamelijk plaatsgevonden in de tweede helft van 2020.
- Opvallende stijgers in Woerden zijn fraude totaal (+66%) en het aantal autokraken (+51%). Waar in de eerste helft van 2020 nog een daling plaatsvond, is wapenhandel en/of bezit toch gestegen van 10 in 2019 naar 20 in 2020.

Woninginbraken

Het aantal woninginbraken in de gemeente Woerden is in 2020 met -6% gedaald ten opzichte van 2019. Het aantal geslaagde woninginbraken daalde (-7%), evenals het aantal pogingen (-3%). Regionaal is in 2020 het aantal woninginbraken met -17% gedaald ten opzichte van 2019.

Geweld

Het aantal geweldsmisdrijven is in 2020 met +3% gestegen. Vooral huiselijk geweld (+100%) nam toe. De regio Midden-Nederland laat in 2020 bij geweld een daling zien van -4%.

De aantallen voor huiselijk geweld zijn in 2020 verdubbeld ten opzichte van 2019, te weten van 13 naar 26 stuks. In

vergelijking met de jaren 2017 en 2018 is het aantal van 26 iets hoger, maar niet zo veel hoger als in vergelijking met 2019. De grote procentuele stijging lijkt dus ook veroorzaakt te worden door een relatief laag aantal zaken van huiselijk geweld in 2019. Een voor de hand liggende oorzaak voor de stijging van deze gevallen, lijkt te liggen in de COVID-19-maatregelen, waardoor mensen vaker en langer gedwongen met elkaar in huis door moeten brengen. Daarnaast kan de -nog steeds voortdurende- gezondheidscrisis veel stress, angst en bezorgdheid bij mensen creëren, waardoor zaken eerder kunnen escaleren. In 2021 willen we via WoerdenWijzer gezinnen waar het risico op huiselijk geweld speelt beter begeleiden en huiselijk geweld proberen te voorkomen door preventieve activiteiten.

Jeugd

Het aantal incidenten jongerenoverlast is in 2020 gestegen ten opzichte van 2019 (+48%). In de regio Midden-Nederland is het aantal meldingen eveneens flink gestegen met +72%.

De stijging met +48% (van 282 naar 417) lijkt grotendeels te verklaren door de COVID-maatregelen, waardoor jongeren niet meer naar school konden. Daarnaast zorgden de maatregelen ervoor dat mensen meer thuis zijn en dus ook eerder overlast ervaren en melden. De stijging past in de regionale trend en is vergeleken met de regio lager.

Overlast personen met verward gedrag

Ook de overlast van personen met verward gedrag nam toe met +45%. De regio Midden-Nederland laat een stijging zien met +21%.

Volgens de politie heeft dit mogelijk te maken met de bezuiniging op de zorg en een andere aanpak van mensen met verward gedrag. Hierdoor zijn deze mensen meer in het straatbeeld te vinden. Ook kan het zo zijn dat mensen door de lockdowns en het vele thuiswerken, meer overlast ervaren en vaker melden. Door corona zijn daarnaast ook minder huisbezoeken mogelijk geweest, wat ook een oorzaak kan zijn. De toename van het aantal meldingen bespreken we in een regionaal overleg met onder andere Altrecht en het Openbaar Ministerie.

Veel voorkomende criminaliteit

Het aantal autokraken is gestegen (+51%), het aantal brom-, snor-, fietsdiefstal is daarentegen gedaald met (-18%) als ook het aantal vernielingen (-12%).

In 2020 zijn door RVS Midden-Nederland (Veiligheidscoalitie) 220 autokraken geregistreerd. Dit past in de trend over de afgelopen jaren (respectievelijk 266 en 198 in 2017 en 2018) maar is fors meer dan de 146 gevallen in 2019. Binnen de gemeente Woerden ziet de politie dat in 2020 in verschillende perioden sprake was van een concentratie van meerdere autokraken, waarna het vervolgens weer even rustig bleef. Dit kan duiden op rondtrekkende dadergroepen.

Vanuit de politie is door middel van extra surveillance vanuit gerichte werkopdrachten geprobeerd preventief aanwezig te zijn en de heterdaadkans te vergroten. Ook is gebruik gemaakt van preventie via Social Media. Vanuit de ervaring van de wijkagenten wordt genoemd dat helaas toch nog veel burgers waardevolle spullen in hun auto in het zicht laten liggen. Naast deze goederen, lijken airbags en navigatiesystemen ook een geliefde buit te zijn geweest. Tot slot blijkt dat er relatief veel gereedschap uit bestelbusjes gestolen is.

Fraude

Fraude totaal (online handel, wapenhandel en/of bezit en drugshandel, vervaardiging-, -bezit) is in 2020 gestegen met +65%. Online handel (Whatsappfraude, phishing, internetfraude) is mede door COVID gestegen met +39%. Daarnaast is vooral wapenhandel en/of bezit flink gestegen (+100%) van 10 naar 20 stuks. De regionale ontwikkeling laat een stijging zien met +3%. Ook op het gebied van wapenhandel en/of bezit is over de afgelopen jaren een wisselend beeld te zien. De inhoud van de meldingen op dit onderwerp is gevarieerd.

In de bijgevoegde bijlages treft u de volledige cijfers en de duiding namens de politie ter kennisname aan. Door alle huidige ontwikkelingen op het gebied van COVID, is de capaciteit van de politie beperkt en is bij de duiding alleen ingezoomd op lokale ontwikkelingen die eruit springen ten opzichte van de gemiddelde regionale ontwikkelingen. Het gaat daarbij om de volgende onderwerpen: huiselijk geweld, autokraak, wapenhandel en/of bezit en incidenten jongerenoverlast.

Conclusie

Uit de cijfers in de politiesystemen blijkt dat in Woerden de totaal geregistreerde criminaliteit enigszins gestegen is. De stijging van de totale criminaliteit in de gemeente Woerden (+13%) ten opzichte van het jaar 2019 is ongunstiger dan de gemiddelde ontwikkeling in Midden-Nederland (-3%).

Kernboodschap

De algemene stijging in de veiligheidscijfers is onder andere te wijten aan een toename van het aantal autokraken (+51%) en wapenhandel en/of bezit (+100%). Mede door de COVID-maatregelen, is het aantal incidenten van jongerenoverlast (+48%) gestegen. Ook de overlast van personen met verward gedrag (+45%) nam hierdoor toe. Daarnaast moeten we onder ogen zien dat een deel van de criminaliteit en onveiligheid in deze aangifte-statistieken buiten beeld blijft, bijvoorbeeld door een lage meldingsbereidheid. Dat geldt onder andere voor veel drugscriminaliteit en cybercriminaliteit.

Het aantal registraties van criminele feiten in de gemeente Woerden laat vanaf 2016 een dalende lijn zien. De cijfers over 2020 (+13%) zijn in vergelijking met de gemiddelde ontwikkeling in Midden-Nederland (-3%) voor het eerst enigszins negatief te noemen. Desalniettemin is bekend dat criminaliteitscijfers kunnen fluctueren. Veilig samenleven en eerlijk werken moet vanzelfsprekend zijn in Woerden. Als gemeente trekken we samen op met de politie, inwoners en ondernemers om te zorgen dat dat zo blijft.

Financiën

N.v.t.

Vervolg

Ook voor 2021 geldt dat het een gezamenlijke inspanning blijft om onze samenleving veiliger te maken. Dat kan alleen als de politie, inwoners en gemeente met elkaar optrekken. Welke activiteiten bij deze inspanningen horen staan verwoord in het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2019-2022 en het daarbij behorende Uitvoeringsplan integrale veiligheid 2021-2022.

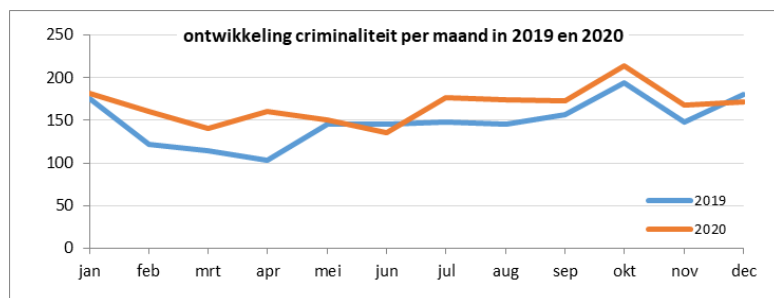
Met de inzet van de Buurtveiligheidsteams, het buurtgericht werken en met de doelen in het IVP 2019-2022 wordt verder gewerkt aan het verbeteren van het veiligheidsgevoel en de daarbij behorende cijfers.

Bijlagen

1. Geregistreerde veiligheidscijfers 2020 D/21/005506
 2. Politieduiding van de veiligheidscijfers 2020 D/21/006664
-

Woerden

In 2020 is het totaal aantal geregistreerde misdrijven in de gemeente Woerden gestegen met +13% ten opzichte van 2019. De gemeente Woerden scoort daarmee minder gunstig dan de gemiddelde regionale ontwikkeling (-3%).

- Opvallende dalers in Woerden zijn vormen van veel voorkomende criminaliteit. Zakkenrollen (-14%), vernielingen (-12%) en brom-, snor-, fietsdiefstal (-18%) bevinden zich alle drie op het laagste niveau sinds 2017. Deze daling heeft voornamelijk plaatsgevonden in de tweede helft van 2020.
- Opvallende stijgers in Woerden zijn fraude totaal (+66%) en het aantal autokraken (+51%). Waar in de eerste helft van 2020 nog een daling plaatsvond is wapenhandel en/of bezit, maar is toch gestegen van 10 in 2019 naar 20 in 2020.

	2017	2018	2019	2020	ontwikkeling 2020 tov 2019, gemeente	ontwikkeling 2020 tov 2019, regio MNL	ontwikkeling 2020 tov 2019, per 6-maands periode	
							januari t/m juni	juli t/m december
criminaliteit totaal	2070	1921	1778	2006	+ 13%	- 3%	+ 15%	+ 11%
Misdrijven met grote impact								
woninginbraken	163	99	89	84	- 6%	- 17%	+ 3%	- 11%
woninginbraak: geslaagd	97	60	54	50	- 7%	- 16%	+ 15%	- 21%
woninginbraak: pogingen	66	39	35	34	- 3%	- 19%	- 14%	+ 5%
geweld: totaal	129	160	146	150	+ 3%	- 4%	- 7%	+ 12%
...waarvan zeden	10	16	17	13	- 24%	- 1%	- 56%	+ 13%
...waarvan straatroof	4	5	1	0	- 100%	+ 10%	- 100%	
...waarvan overval	1	0	2	0	- 100%	+ 13%	- 100%	- 100%
...waarvan openlijk geweld	9	9	15	10	- 33%	- 23%	- 50%	0%
...waarvan bedreiging	37	45	49	59	+ 20%	+ 3%	+ 23%	+ 19%
...waarvan mishandeling	65	81	57	67	+ 18%	- 9%	+ 11%	+ 23%
...waarvan overig	3	4	5	1	- 80%	- 8%	- 100%	- 75%
huiselijk geweld	20	19	13	26	+ 100%	- 9%	+ 50%	+ 180%
Veel voorkomende criminaliteit								
autokraak	266	198	146	220	+ 51%	- 16%	+ 19%	+ 77%
brom-,snor-,fietsdiefstal	201	168	187	153	- 18%	+ 1%	+ 69%	- 52%
vernielingen	261	190	199	176	- 12%	- 5%	+ 5%	- 27%
zakkenrollen	23	12	7	6	- 14%	- 42%	+ 33%	- 50%
inbraak/diefstal bedrijf en instelling	80	57	54	50	- 7%	- 11%	- 41%	+ 50%
winkeldiefstal	44	46	35	42	+ 20%	- 6%	+ 29%	+ 11%
Overig								
fraude totaal	177	178	212	351	+ 66%	+ 49%	+ 50%	+ 81%
...waarvan: online handel	111	113	134	186	+ 39%	+ 16%	+ 12%	+ 74%
wapenhandel en/of bezit	8	27	10	20	+ 100%	+ 3%	- 17%	+ 275%
drugshandel,-vervaardiging,-bezit	20	34	28	26	- 7%	- 15%	- 7%	- 7%
incidenten jongerenoverlast	279	255	282	417	+ 48%	+ 72%	+ 35%	+ 64%
overlast pers. met verward gedrag	130	145	144	209	+ 45%	+ 21%	+ 31%	+ 57%
ongevallen op de weg	552	494	503	462	- 8%	- 12%	- 13%	- 4%

Onderwerp

Duiding cijfers Woerden 2020

Organisatieonderdeel

Eenheid Midden-Nederland
District West-Utrecht
Basisteam De Copen

**Behandeld door
[naam]**

Functie

Operationeel Specialist A

Telefoon

09008844

E-mail

[emailadres]

Ons kenmerk

nvt

Uw kenmerk

nvt

In afschrift aan

nvt

Datum

25 januari 2021

Bijlage(n)

0

Pagina

1

Duiding cijfers Woerden 2020

Inleidend

De hieronder opgenomen duiding is opgemaakt aan de hand van de aangeleverde cijfers van RVS, de input van de wijkagent hierop en eventueel relevante informatie uit de politiesystemen. Het is van belang om op te merken dat de duiding een indruk is van eventuele oorzaken, maar dat er nader onderzoek gedaan zou moeten worden om oorzakelijke verbanden vast te kunnen stellen.

Onderwerpen

Vanuit de gemeente Woerden is gevraagd om een duiding te geven op de verandering in cijfers op de volgende vier onderwerpen:

- Huiselijk geweld
- Autokraak
- Wapenhandel en/of bezit
- Incidenten jongerenoverlast

In de tabel hieronder is te zien hoe de aantallen voor deze onderwerpen in afgelopen vier jaar zijn ontwikkeld.

Onderwerp	2017	2018	2019	2020	Ontw. tov 2019
<i>Huiselijk geweld</i>	20	19	13	26	+100%
<i>Autokraak</i>	266	198	146	220	+51%
<i>Wapenhandel en/of bezit</i>	8	27	10	20	+100%
<i>Incidenten jongerenoverlast</i>	279	255	282	417	+48%

Duiding

Huiselijk geweld

De aantallen voor huiselijk geweld zijn in 2020 verdubbeld ten opzichte van 2019, te weten van 13 naar 26 stuks. In vergelijking met de jaren 2017 en 2018 is het aantal van 26 iets hoger, maar niet zo veel hoger als in vergelijking met 2019. De grote percentuele stijging lijkt dus ook veroorzaakt te worden door een relatief laag aantal zaken van huiselijk geweld in 2019. Dat gezegd hebbende; elk geval van huiselijk geweld is serieus te nemen. Een voor de hand liggende oorzaak voor de stijging van deze

Onderwerp
Duiding cijfers Woerden 2020

Datum
25 januari 2021

Pagina
2 van 2

gevallen, lijkt te liggen in de COVID-19-maatregelen, waardoor mensen vaker en langer gedwongen met elkaar in huis door moeten brengen. Daarnaast kan de –nog steeds voortdurende- gezondheids crisis veel stress, angst en bezorgdheid bij mensen creëren, waardoor zaken eerder kunnen escaleren.

Autokraak

In 2020 zijn door RVS 220 autokraken geregistreerd. Dit past in de trend over de afgelopen jaren (resp. 266 en 198 in 2017 en 2018), maar is fors meer dan de 146 gevallen in 2019. Binnen de gemeente Woerden ziet de politie dat in 2020 in verschillende perioden sprake was van een concentratie van meerdere autokraken, waarna het vervolgens weer even rustig bleef. Dit kan duiden op rondtrekkende dadergroepen.

Vanuit de politie is door middel van extra surveillance vanuit gerichte werkopdrachten geprobeerd preventief aanwezig te zijn en de heterdaadkans te vergroten. Ook is gebruik gemaakt van preventie via Social Media. Vanuit de ervaring van de wijkagenten wordt genoemd dat helaas toch nog veel burgers waardevolle spullen in hun auto in het zicht laten liggen. Naast deze goederen, lijken airbags en navigatiesystemen ook een geliefde buit te zijn geweest. Tot slot blijkt dat er relatief veel gereedschap uit bestelbusjes gestolen is.

Wapenhandel en/of bezit

Ook op het gebied van wapenhandel en/of bezit is over de afgelopen jaren een wisselend beeld te zien. De inhoud van de meldingen op dit onderwerp is gevarieerd. Zo gaan twee registraties over wapens die via Marktplaats te koop werden aangeboden en twee registraties over mensen die op het politiebureau een (nep)wapen komen inleveren.

Verder zijn er drie registraties naar aanleiding van één incident; daarbij werden namelijk twee messen aangetroffen, nadat door een melder een vuurwapen gezien was. In het politiesysteem levert dat drie registraties, die eigenlijk over een casus gaan. Een deel van de cijfers is verder te verklaren door incidenten, waarbij bijvoorbeeld sprake was van een uitpraatprocedure van personen met mogelijke vuurwapens in een voertuig en doorzoekingen in woningen, waar mogelijk (vuur)wapens zouden zijn.

Incidenten jongerenoverlast

Het aantal incidenten jongerenoverlast is gestegen met 48% naar 417. Dit lijkt grotendeels te verklaren door de COVID-19-maatregelen, waardoor jongeren niet meer naar school konden. Daarnaast zorgden de maatregelen ervoor dat mensen meer thuis zijn en dus ook eerder overlast ervaren en melden. De stijging past in de regionale trend en is vergeleken met de regio lager.